

paapege, at der endda kunde blive god Grund til forskellige Supplementer. Men Spørgsmaalet er, om man, naar man saaledes forsøger at udtømme hele Materien, ikke samtidig kommer ind paa en Vej, som kan have andre Ulemper, om ikke videre og videre gaaende Bestemmelser paa dette Omraade tilfaldt ville føre til en højst unaturlig Indsnævring af Meningsudvekslingerne mellem Borgerne angaaende foreslaaende Valg, og om det ikke i mange Tilfælde vil føre til Inkvistition, ikke blot med Hensyn til, hvad der er sagt, og under hvilken Form det er sagt, men endogsaa med Hensyn til, hvilke Tanker og Hensigter der have ligget bag ved de Ord, som maatte kunne oplyses at være blevne brugte. Jeg tror, at det Forslag, som det ærede Udvalg indstiller, ikke er overmaade farligt, men jeg tror oprigtig talt heller ikke, at man opnaar overordentlig meget ved det, og at der maasse endogsaa i Tidens Løb kan flyde visse Ulemper deraf. Jeg tror, at hvis man virkelig vil forbedre Straffelovens § 113, vil det blive nødvendigt at antille ganske anderledes til Bunds gaaende Undersøgelser, end det efter min Mening maa antages at være sket ved denne Lejlighed.

Medens jeg har Ordet, vil jeg dog tillade mig at fremsætte et Spørgsmaal, idet jeg gerne vil forstaa det foreliggende Forslag rigtig. Man sætter der Straf for den, som ved at true en Velger med at ville paaføre ham et økonomisk Tab, saasom ved at affedige ham o. s. v., bringer ham til at stemme paa en vis Maade eller at undlade at stemme. Jeg antager, at derunder er ogsaa indbefattet et saadant Tilfælde, som jeg ved er passeret; det er nemlig passeret en Gang i min egen Valgkreds. Den politiske Videnskab gik højt, og flere stakkels Købmænd bleve boycottede. De boede i en vis Udkant af Byen, og man tilkendegav dem fra de Landboeres Side, som høede nærmest op til denne Bydel, at, hvis de stemte paa en vis Maade, vilde man ophøre at løbe hos dem, unddrage dem Næring, og der blev sat Vagt foran deres Døre for at passe paa, at de bleve hjemme. Gaar det ind under de Tilfælde, som Flertallet her har foreslaaet? (En Stemme: Ja!) Ja, det antager jeg ogsaa. Men hvis nu en Mand, uden at tænke videre over det, siger til en anden: I Morgen skal der igen være Valg, jeg haaber da, at Du stemmer paa den ene eller den anden, eller jeg haaber, at Du ikke stemmer paa den ene eller den anden, og naar saa den adspurgte giver et Svar, som ikke tilfredsstiller den vedkommende, og den første

jaa — maasse uden at tænke videre over det — siger: Ja, gør Du det, min Ven, gaar jeg fra Dig og vil ikke have mere med Dig at bestille, er det saa ogsaa et Tilfælde, som gaar ind under Paragraffen? Jeg nævner kun dette, fordi det viser, at der kan skjule sig Tvivl ogsaa under den lille Tilføjelse, som det ærede Udvalgs Flertal har foreslaaet, men der vil komme mange flere Tvivl frem, dersom man gaar videre og videre paa den Vej, og man vil, som sagt, ende, ikke blot i Tvivl, men i Uredeligheder og Inkvistition.

Svrdum: Jeg ønsker først at gøre en Bemærkning til det ærede Medlem fra Aalborg (Bramsen). Det ærede Medlem troede, at jeg ved min Udtalelse om, at der var Folk, som aldrig fandt andres Forslag gode, sigtede til, at det ærede Medlem har været imod det Par Lovforslag, som jeg har foreslaet. Det var ikke Tilfældet, det tænkte jeg slet ikke paa. Men det ærede Medlem omgaaes meget med Tanken om Undtagelseslove; saa snart der kommer Love frem her i Tinget for at beskytte enkelte Dele eller enkelte Klasser af Samfundet, tror jeg, at det ærede Medlem altid vil betegne dem som Undtagelseslove; jeg har i hvert Fald faaet den Opfattelse. Men hvis det er Tilfældet, beklager jeg det meget, thi det vil jo saa blive næsten umuligt at komme til at lovgive til Fordel for den Del eller Klasse af Samfundet, som sikkert er forurettet under vore nuværende Samskudsforhold. Hvis det er en virkelig indgroet Anskuelse hos det ærede Medlem, beklager jeg det overordentlig meget, thi det vil sikkert blive nødvendigt i en nær Fremtid at komme til at give Love, som det ærede Medlem da ogsaa kan betragte som Undtagelseslove. — Det ærede Medlem udtalte, at det var latterligt at tale om det Valgtryk, der kunde udvises fra Arbejdsgiveres Side, naar man saa hen til, hvilket Valgtryk der foregaar fra anden Side. Denne Paastand fra det ærede Medlems Side trænger vist i overordentlig høj Grad til at bevises. Jeg ser saaledes paa Sagen — og at jeg ser ærlig paa den, kan det ærede Medlem være overbevist om — at der kun kan være Valgtryk af nogen Betydning fra overordnedes Side. Der kan i Agitationen fremkomme skarpe Udtalelser, men naar det drejer sig om at handle, er jeg aldeles sikker paa og overbevist om, at da komme Handlingerne, det, der kan batte noget og trykke noget, fra de bestiddendes Side, fra de overordnedes Side. Jeg vil indrømme, at Agitationen mange Gange kan blive drevet endogsaa utilbørligt fra alle Sider,